

BUURTZORG JONG

WIJKTEAM JEUGD GEMEENTE TIEL 2023

In 2023 heeft het wijkteam van Buurtzorg Jong aan 382 gezinnen jeugdhulp geboden. Het team is werkzaam in Tiel Zuid (postcode 4007), Tiel Noord (postcode 4006) en Tiel Kern (postcode 4001).

Het aantal gezinnen dat het wijkteam heeft geholpen steeg met 21% (67 gezinnen) ten opzichte van 2022.

Nieuw
196

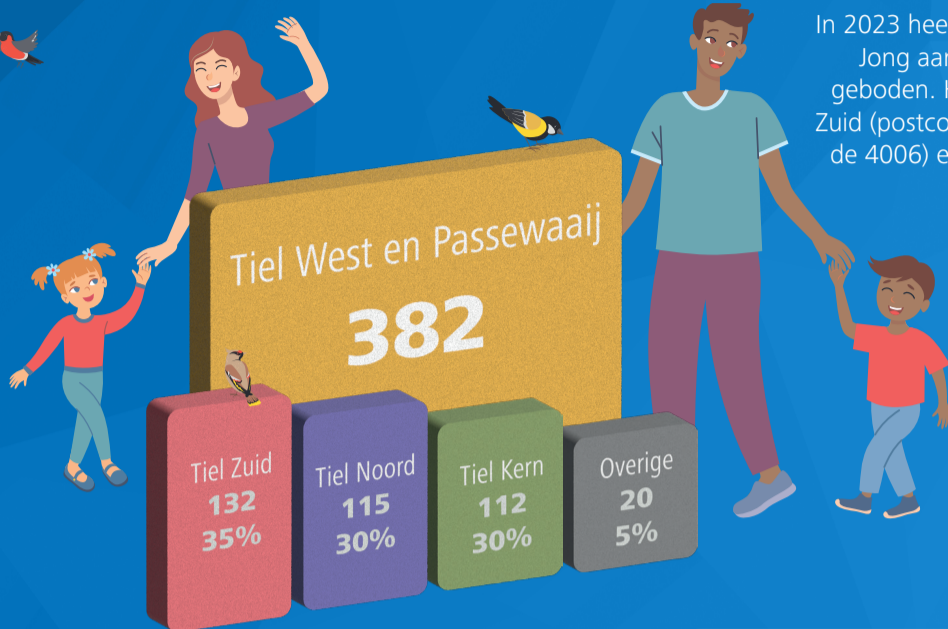
In 2023 vroegen 196 gezinnen die nog niet bekend waren hulp aan Buurtzorg Jong. Vorig jaar waren dat 206 gezinnen.

Afgesloten
160

Bij 160 gezinnen werd de hulp afgesloten. In 2022 waren dat 106 gezinnen. Daarmee is het aantal gezinnen dat zonder hulp van Buurtzorg Jong verder kan toegenomen.

Informatie en advies

Naast het bieden van jeugdhulp zijn de teams een vraagbaak voor gezinnen, jongeren, scholen en samenwerkingspartners die informatie of advies vragen over opvoeden en opgroeien.

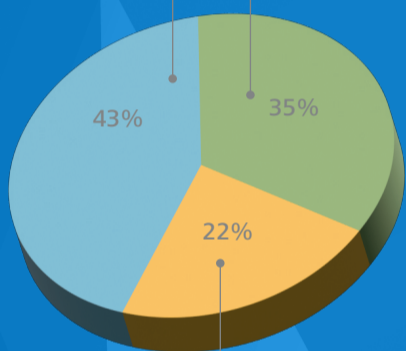
COMPLEXITEIT VAN DE PROBLEMATIEK

Meervoudig

In het gezin zijn meerdere problemen (163 gezinnen)

Enkelvoudig

In het gezin is sprake van één probleem op één levensgebied (135 gezinnen)

Meervoudig complex

In het gezin zijn meerdere problemen op meerdere levensgebieden. Waarbij de problemen met elkaar verweven zijn (84 gezinnen)

De gebruikte definities in deze grafiek zijn gebaseerd op die van het Nederlands Jeugdinstituut

BESTAANSZEKERHEID ALS STRESSFACTOR

Vanwege haar scheiding verhuist Hani naar Tiel met haar 3 kinderen (van 3, 6 en 9). Het gezin is drie jaar geleden gevlucht uit Syrië, de ondersteuning vanuit het COA is inmiddels beëindigd. Hani worstelt nog altijd om zich staande te houden in het Nederlandse systeem, zeker nu er zoveel verandert vanwege de scheiding. Hani heeft geen inkomen en geen spullen. Het gezin leeft op een paar picknickkleden op de vloer. De drie kinderen vervelen zich thuis en de onderlinge sfeer is niet goed. Hani heeft moeite om ze bij te sturen. Na een tip van haar buurvrouw komt Hani in contact met het wijkteam van Buurtzorg Jong. De jeugd- en gezinswerker stelt al snel vast dat de opvoeding vooral vast loopt door alle stress over praktische zaken. Samen met Hani vragen we een uitkering aan, zorgen we ervoor dat de kinderen ingeschreven worden bij een school en regelen we voorschoolse educatie voor het jongste kind. Daarnaast vragen we bijzondere bijstand aan om Hani te helpen bij het kopen van spullen voor de inrichting. Nadat er een aantal praktische zaken zijn geregeld kunnen we haar ondersteunen in de opvoeding. Daardoor komt het gezin weer in balans. Nadat de eerste zaken geregeld zijn brengt de jeugd- en gezinswerker Hani in contact met Werkzaam, zodat ze met hulp van een werkcoach op zoek kan gaan naar passend werk.

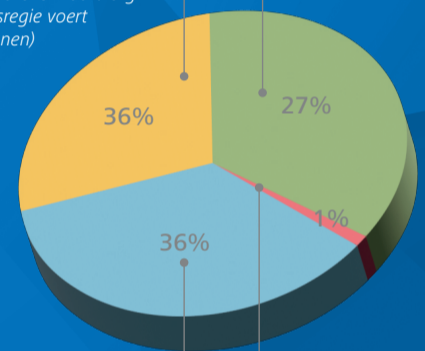
SOORT ONDERSTEUNING DOOR BUURTZORG JONG

Begeleiding én casusregie

Buurtzorg Jong begeleidt het gezin en daarnaast is specialistische jeugdhulp ingezet waarover Buurtzorg Jong casusregie voert (138 gezinnen)

Begeleiding

Buurtzorg Jong begeleidt het gezin zelf (105 gezinnen)

Casusregie

Buurtzorg Jong voert casusregie over de specialistische jeugdhulp die is ingezet (137 gezinnen)

Samenwerking gezinsvoogd

Buurtzorg Jong ondersteunt de gezinsvoogd die casusregie heeft vanuit een Jeugdbeschermingsmaatregel (2 gezinnen)

INZET VAN HET EIGEN NETWERK EN LOKALE PARTNERS

92

Verwijzingen door lokale partners

92 gezinnen (24%) werden doorverwezen naar Buurtzorg Jong door het onderwijs, huisartsen, consultatiebureau of kinderopvang. In 2022 waren dit 89 gezinnen.

166

Inzet van het eigen netwerk of een vrijwilliger

Bij 166 gezinnen (44%) kon (een deel van) de hulpvraag worden beantwoord door het eigen netwerk of een vrijwilliger. In 2022 waren dit 168 gezinnen. We zijn van mening dat de inzet van het eigen netwerk bijdraagt aan het realiseren van duurzame oplossingen. Dit is een essentieel onderdeel van onze werkwijze.

112

Inzet van lokale partners voor gezinnen

Bij 112 gezinnen (29%) kon een lokale partner worden ingezet om (een deel van) de hulpvraag te beantwoorden. In 2022 waren dit 91 gezinnen.

GEZINNEN VERSTERKEN: ÉCHT DOEN WAT NODIG IS

De oorzaken van problemen met kinderen liggen lang niet altijd bij het kind zelf, maar regelmatig in de omstandigheden waarin kinderen opgroeien (de context). Hieronder ziet u drie voorbeelden van gezinsfactoren die meespeelden bij de ondersteuning van Buurtzorg Jong in 2023:

35

Ouders met psychiatrische problemen

Bij 35 gezinnen speelden psychiatrische problemen of verslavingsproblematiek van ouders een grote rol. Het organiseren van hulp voor de ouders was cruciaal om de kinderen te helpen. Dit aantal bleef ongeveer gelijk ten opzichte van 2022.

31

Ouders met een (lichte) verstandelijke beperking

Bij 31 gezinnen speelde een verstandelijke beperking van de ouder een rol bij de problematiek van het gezin. Buurtzorg Jong zette zich in om een sterk netwerk en langdurige praktische hulp voor de ouders te organiseren. Dit aantal bleef ongeveer gelijk ten opzichte van 2022.

80

Bedreiging van de bestaanszekerheid

Bij 80 gezinnen speelden financiële problemen en/of problemen m.b.t. huisvesting een rol. Dergelijke problemen zijn een grote stressfactor omdat ze de bestaanszekerheid aantasten. Het oplossen ervan kreeg de hoogste prioriteit in het hulpverleningsplan. Dit aantal steeg ten opzichte van 2022 van 58 naar 80 gezinnen.

TEVREDENHEID VAN DE GEZINNEN

In een exit-interview geven gezinnen waarvan we de ondersteuning afronden, feedback op de ondersteuning van Buurtzorg Jong. Het afgelopen jaar hebben 31 gezinnen meegewerkt aan het exit interview. Daaruit leren we onder andere dat het feit dat Buurtzorg Jong zelf helpt om de situatie thuis te verbeteren, gewaardeerd werd door ouders. Maar ook dat sommige ouders behoefte hadden aan meer hulp van Buurtzorg Jong bij de communicatie met een tweedelijns aanbieder. Het gemiddelde cijfer dat de hulpverlening van Buurtzorg Jong kreeg was een 8,7. In 2023 hebben we twee klachten naar wederzijdse tevredenheid afgehandeld. Daarnaast hebben we twee incidenten behandeld met betrekking tot verbale agressie richting een medewerker en de dreiging van geweld met wapens.

TOP 5 MEEST VOORKOMENDE PROBLEMEN

01 Psychosociale problematiek van de jeugdige
Dit speelde in 31% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

02 Psychiatrische problematiek van de jeugdige
Dit speelde in 21% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

03 Problematiek t.g.v. scheiding
Dit speelde in 19% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

04 Ontbrekende opvoedvaardigheden
Dit speelde in 16% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

05 Gedragsproblemen van de jeugdige
Dit speelde in 16% van de gezinnen die we ondersteunden in 2023

VERSTERKEN VAN VEILIGHEID IN GEZINNEN

84

Veiligheidsplannen

Met 84 gezinnen (22%) maakten we zelf veiligheidsafspraken om de veiligheid te versterken en te monitoren. In 2022 waren dit 60 gezinnen (19%). Het toenemende beroep dat gedaan wordt op de teams van Buurtzorg Jong om te ondersteunen bij zorgen rondom de veiligheid, vraagt een forse tijdsinvestering van de teams.

13

Jeugdbeschermingstafel (JBT)

Voor 13 gezinnen (4%) hebben we een Jeugdbeschermingstafel geïnitieerd om samen met het gezin en de Raad voor de Kinderbescherming te bespreken hoe de veiligheid voor de kinderen kon worden verbeterd. Dit aantal is gelijk aan 2022.

Gezinnen helpen bij zorgen over de veiligheid

De gemeente en de wijkteams jeugd gaan in 2024 in gesprek over hoe we nog beter gezinnen kunnen helpen wanneer er zorgen zijn over de veiligheid. Hierbij denken we na over hoe we de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming ten uitvoer brengen en hoe we ons voorbereiden op het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Daarnaast spreken we over onze inzet om te werken vanuit vertrouwen en medemenselijkheid met de inwoners die het betreft. Daarbij hoort dat we gezinnen tijd geven en helpen om de zorgen weg te nemen (vertragen) en dat we bepaalde risico's accepteren, zodat we onnodig ingrijpen voorkomen (verdragen).

EEN PEDAGOGISCHE CONTEXT

De jeugdhulpverlening is volop in ontwikkeling. Vanuit de landelijke overheid is er een Hervormingsagenda Jeugdzorg en een Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming gekomen. Hiermee hoopt men de vraag naar jeugdhulp en jeugdbescherming terug te dringen en de kwaliteit van de hulpverlening te verbeteren. Ook binnen de teams van Buurtzorg Jong hebben we het afgelopen jaar de tijd genomen om ons te bezinnen en te reflecteren op ons werk.

We zien in de jeugdhulp dat de oorzaken van problemen steeds meer gezocht worden in het kind zelf. De analyse van wat er aan de hand is beperkt zich vaak tot meten, testen, classificeren en het kind vergelijken met het gemiddelde. Daardoor wordt het gemiddelde kind als norm gehanteerd en de oplossingen worden gezocht in het behandelen van het kind zelf.

De vraag naar individuele begeleiding en behandeling van kinderen is daardoor de afgelopen jaren steeds verder gestegen. Individuele behandeling is soms nodig. Daarnaast is het essentieel dat we onze focus verleggen van de kind zelf, naar het versterken van zijn omgeving.

Daarvoor hebben we een pedagogische context nodig waarin variatie de norm wordt in plaats van het gemiddelde, zodat meer kinderen gedijen in hun eigen omgeving. Daar wil Buurtzorg Jong de komende jaren samen met de gemeente, het onderwijs en alle andere lokale partners aan bouwen.

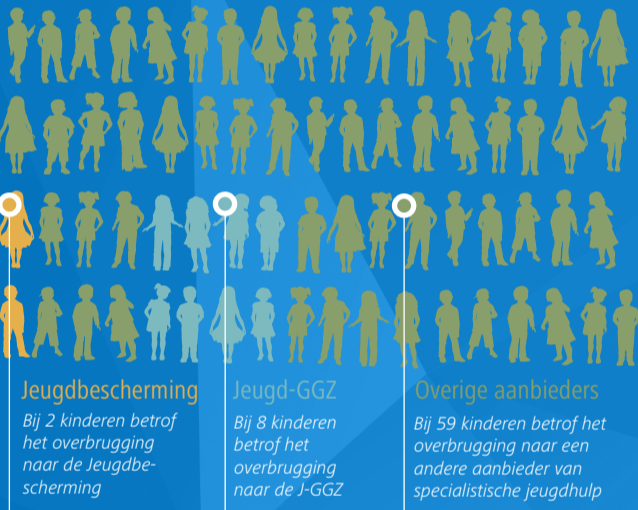
We willen vaker samen met de schoolteams puzzelen voor kinderen bij wie het niet vanzelf gaat, onderling meer kennis uitwisselen en collectief aanbod ontwikkelen met- en binnen de school. Om dit te realiseren, starten we in 2024 met een experiment om twee jeugd- en gezinswerkers van Buurtzorg Jong te verbinden aan verschillende basisscholen. Het doel hiervan is om samen met het onderwijs jeugdigen dusdanig te ondersteunen, dat zij zich goed kunnen ontwikkelen binnen de eigen context van het kind en zijn gezin.

OVERBRUGGINGSHULP

Buurtzorg Jong heeft aan **69** kinderen overbruggingshulp geboden

In 2022 waren dit 32 kinderen

Het afgelopen jaar zagen we een toename van het aantal gezinnen waarin we overbruggingshulp boden vanwege wachtlijsten bij aanbieders van specialistische jeugdhulp.

Jeugdbescherming
Bij 2 kinderen betrof het overbrugging naar de Jeugdbescherming

Jeugd-GGZ
Bij 8 kinderen betrof het overbrugging naar de J-GGZ

Overige aanbieders
Bij 59 kinderen betrof het overbrugging naar een andere aanbieder van specialistische jeugdhulp

Bij **20** van de bovenstaande kinderen duurde de overbruggingshulp langer dan drie maanden

Bij **19** van de bovenstaande kinderen was er sprake van plaatsingsproblematiek, waarbij er vanwege contra-indicaties zeer moeizaam een geschikte plek kon worden gevonden

SAMENWERKEN MET HET ONDERWIJS

Het onderwijs is een belangrijk onderdeel van de pedagogische context waarin kinderen opgroeien. De verschillende scholen binnen de gemeente brengen regelmatig gezinnen in contact met Buurtzorg Jong en Buurtzorg Jong werkt als het nodig is samen met de school om kinderen te ondersteunen.

42 Verwijzingen vanuit het onderwijs
Het onderwijs verwees 42 kinderen en jongeren naar Buurtzorg Jong. Dit aantal bleef ongeveer gelijk ten opzichte van 2022.

41 Jeugdigen met schoolverzuim
Bij 41 jeugdigen waaraan Buurtzorg Jong ondersteuning bood was sprake van geheel of gedeeltelijk verzuim van school. Dit aantal is toegenomen ten opzichte van 2022 (van 25 naar 41 jeugdigen). Schoolverzuim was het afgelopen jaar een belangrijk thema in onze gesprekken met de gemeente en met het onderwijs. Dit heeft onder andere geleid tot het initiëren van onze pilot met het basisonderwijs (zie kader: een pedagogische context).

DRUK GEDRAG OP SCHOOL

Het wijkteam van Buurtzorg Jong wordt gebeld door de intern begeleider van Mehdi. Mehdi laat op school druk gedrag zien, hij is snel afgeleid. Thuis is Mehdi vaak verdrietig over school, hij vindt het op school te moeilijk en vindt het niet leuk om naar school te gaan. De school vraagt zich af of er sprake zou kunnen zijn van ADHD of dat het IQ van Mehdi mogelijk laag is, waardoor hij wordt overvraagd. Moeder herkent het drukke gedrag niet, maar ziet wel dat Mehdi ongelukkig is en wil graag goed uitzoeken hoe dat komt. De jeugd- en gezinswerker organiseert met de intern begeleider een overleg met de school, moeder en het wijkteam van Buurtzorg Jong. Tijdens het overleg wordt afgesproken dat Mehdi's intelligentie wordt onderzocht en dat Mehdi wordt geobserveerd in de klas door het wijkteam. Tijdens het volgende overleg schuift de orthopedagoog aan die Mehdi heeft getest en worden de observaties besproken. Daaruit blijkt dat een diagnose ADHD of een laag IQ niet de meest logische verklaringen lijken te zijn voor het gedrag van Mehdi en er worden andere hypothesen geformuleerd. Zo werd er bijvoorbeeld nagedacht over de situatie binnen het gezin, de sociale interacties in de klas, de aansluiting van de leerstof en over de bejegening door de leerkracht. Naar aanleiding van het gesprek wordt een plan gemaakt voor een andere aanpak binnen de school. Wanneer de jeugd- en gezinswerker van het wijkteam na enkele weken weer contact heeft met moeder en school blijkt dat Mehdi met meer plezier naar school gaat. Ook de school geeft aan dat Mehdi lekkerder in zijn vel lijkt te zitten in de klas.

OUDERSCHAP NA EEN SCHEIDING

Veel kinderen hebben er last van wanneer hun ouders relatieproblemen hebben of wanneer hun ouders na een scheiding veel conflicten hebben over de opvoeding.

70 Problematiek t.g.v. scheiding
Bij 70 gezinnen (19%) speelden problemen rondom een scheiding of het ouderschap na een scheiding een rol bij de problematiek van de kinderen. Dit aantal steeg ten opzichte van 2022, toen waren dit 55 gezinnen (18%).

Hulp bij problemen t.g.v. scheiding

In 2023 is samen met de gemeente, het algemeen maatschappelijk werk en de wijkteams een werkgroep gevormd van medewerkers met kennis en expertise op het gebied van scheiding en ouderschap na scheiding. Met input vanuit deze werkgroep wordt door de gemeente het 'Plan van aanpak scheiden Tiel' geschreven waarin onder andere de taakverdeling tussen de lokale partners, de afbakening en de communicatie over het hulpaanbod via de site van de gemeente aan bod komen. In het eerste kwartaal van 2024 verwachten we dat dit plan definitief wordt en we tot implementatie kunnen overgaan.

KIES TRAININGEN

kies 'Kies' staat voor: Kind In Een Scheiding. In deze training leren kinderen hoe zij met de scheiding van hun ouders om kunnen gaan. Ouders worden betrokken door middel van informatieavonden waar zij worden geïnformeerd over hoe zij hun kinderen kunnen helpen om de scheiding te verwerken. Vanwege het zwangerschapsverlof van onze Kies coach hebben we in 2023 één Kies training (in plaats van de beoogde twee) kunnen bieden voor 6 kinderen. Deze training is aangeboden door onze collega's van Santé Partners. In 2024 leiden we nieuwe Kies coaches op, ook met expertise voor nieuwe leeftijdscategorieën. Daardoor kunnen we naast de reguliere Kies training straks ook 'Kies voor het jonge kind' (tot 6 jaar) en 'Kies voor pubers' (12+) bieden.

VERWIJZERS NAAR BUURTZORG JONG

Verwijzingen naar Buurtzorg Jong vinden altijd plaats na akkoord of met medeweten van ouders en/of jongeren. Onder 'overige verwijzers' vallen o.a. de huisarts, de kinderopvang en de politie.

We zien een opvallende stijging van het aantal keer dat een aanbieder van specialistische jeugdhulp verwijst naar het wijkteam van 18 keer in 2022 naar 33 keer in 2023. Dit gaat in de meeste gevallen om vragen naar ondersteuning van het wijkteam bij het zoeken naar passende hulp, nadat de aanbieder heeft gesignaleerd dat de geboden ondersteuning onvoldoende resultaat had.

SAMENWERKEN BINNEN DE SOCIALE POORT

In Tiel werken Santé Partners, Mozaïek, MEE, Buurtzorg Jong en de gemeente intensief samen voor een sterke sociale basis en toegang tot zorg. We organiseren verschillende structurele overleggen die de samenwerking bevorderen, zoals:

- **Het Bestuurlijk Overleg**, waarin de bestuurders van de partners met elkaar afstemmen.
- **Het Trendoverleg**, waarin de partners op operationeel niveau trends uitwisselen die zij constateren in de buurten en wijken van Tiel. Samen denken zij na over hoe het aanbod kan worden afgestemd op deze trends.
- **Het Afstemmingsoverleg Jeugd**, waarin medewerkers van beide wijkteams samen met de gemeente en (wanneer nodig) andere partners rondom jeugd hun werkzaamheden op elkaar afstemmen en uitwisselen rondom specifieke thema's.
- **Het Samenwerkingsoverleg**, waarin medewerkers van beide wijkteams hun werkzaamheden op elkaar afstemmen en bijzonderheden in de casuïstiek bespreken.

ZORGEN NA EEN SCHEIDING

Moniek en Daan zijn gescheiden. Ze hebben samen twee kinderen: Bram (8) en Tess (13). Aan de scheiding ging een moeilijke periode vooraf. Bij Moniek werd een borderline persoonlijkheidsstoornis vastgesteld en er was sprake van verslavingsproblematiek. Door deze problemen van moeder kwamen de kinderen regelmatig in moeilijke situaties. De kinderrechter heeft Daan tijdens de scheiding het éénhoofdige gezag gegeven over de kinderen, maar Daan vindt het erg belangrijk dat Bram en Tess goed contact hebben met hun moeder, naargelang ze hieraan behoefte hebben. De problematiek van Moniek is niet altijd stabiel, daardoor is ze soms onbetrouwbaar en onvoorspelbaar voor de kinderen, wat veel spanning bij hen teweegbrengt. Daan maakt zich zorgen over hoe het met de kinderen gaat wanneer ze bij hun moeder zijn. Er zijn al hulpverleners betrokken, maar daarmee zijn de zorgen niet helemaal weg. Het wijkteam van Buurtzorg Jong maakt met hulp van vader, moeder en de betrokken hulpverleners een veiligheidsplan. Daarin worden concrete afspraken gemaakt over wat moeder wel en niet doet wanneer ze voor de kinderen zorgt en wat ze doet als het niet goed met haar gaat tijdens de bezoeken. Ook wordt er een gespecialiseerde jeugdhulpverlener ingezet om Moniek te ondersteunen tijdens de bezoeken van de kinderen. Buurtzorg Jong blijft daarnaast ook betrokken om de afspraken van het veiligheidsplan te monitoren. Regelmatig zijn er momenten dat het even minder gaat. De betrokkenen komen dan bij elkaar om de afspraken te evalueren en waar nodig nieuwe afspraken te maken. Zo kunnen Bram en Tess op een zo goed mogelijke manier het contact met hun moeder blijven houden.

Terug kijken

Stand van zaken ontwikkelpunten 2023

- Mede naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkelpunten realiseerde Buurtzorg Jong het volgende:
 - Uitbreiden van onze expertise met de methodieken Verbindend Gezag en Duurzaam Ouderschap.
 - Samen met de gemeente, Mozaïek, Santé Partners en MEE het NPO project rondom het thema mentaal welbevinden voorbereiden.
 - Het oprichten van de werkgroep scheiding (samen met de gemeente en Santé Partners) waarin we gezamenlijk werken aan een nieuwe werkwijze rondom het bieden van hulp in gezinnen waar sprake is van problemen ten gevolge van scheiding.
 - Het intensiveren van onze samenwerking met de POP-poli (Psychiatrie, Obstetrie (verloskunde) en Pediatrie) van het ziekenhuis Rivierenland. Dit leidde tot het initiëren van een pilot waarbij een medewerker van Buurtzorg Jong structureel aansluit bij de POP-poli.
 - Brainstormen met het team over wat we kunnen bijdragen aan een sterke pedagogische basis, normaliseren en goede jeugdhulp.
 - Het initiëren van de winterjassen actie, waarbij jassen zijn ingezameld voor gezinnen met financiële problemen.

Ontwikkelpunten voor 2024

- Voor 2024 staan de volgende ontwikkelpunten op de planning van Buurtzorg Jong:
 - De pilot met de POP-poli van Ziekenhuis Rivierland doorzetten en op basis van de ervaringen uit deze pilot de samenwerking doorontwikkelen.
 - Opleiden van nieuwe KIES coaches en het aanbieden van KIES trainingen voor twee nieuwe leeftijdscategorieën.
 - Opstarten van een pilot met de Montessorischool en de Prins Willem Alexanderschool, waarbij we een jeugd- en gezinswerker verbinden aan het schoolteam.
 - Intensiveren van de aanwezigheid van het wijkteam op het Lingecollege en het aansluiten bij het nieuwe aanbod aldaar vanuit het Jongerenwerk (Mozaïek) en MEE (o.b.v. de NPO middelen).
 - Het betrekken van een nieuw kantoor op de begane grond, waardoor de locatie gemakkelijker toegankelijk wordt voor de inwoners die we helpen.
 - Het intensiever samenwerken met het onderwijs, waarbij we graag samen met het onderwijs en de gemeente een visie vormen over hoe we elkaar kunnen versterken als het gaat om kwetsbare leerlingen.
 - Het hele team opleiden in het afnemen van een verklarende analyse. Aansluitend experimenteren daarmee binnen de werkwijze van Buurtzorg Jong.

Verder kijken